

XIMIYA**1.**

[22121]

0,2 mol natriy tetragidroksoalyuminat quramındaǵı **ulıwma atomlar sanıń** tabıńı.

- A) $12,04 \cdot 10^{24}$
- B) $2 \cdot N_A$
- C) 2 mol
- D) 10

2.

[22121]

Durıs pikirlerdi tabıńı.

1) Alyuminiy nitrat tarqalǵanda payda bolǵan gazlardıń (n.j) ortasha molyar massası 43,2 g/mol teń; 2) vodorod palladiyyda erigende atomar halatta boladı; 3) birdey ortaliqtı vodorod penen toltırılǵan shar hawa menen toltırılǵan tap usınday shargá qaraǵanda tezirek ushadı; 4) kislorod hám metan aralaspasınıń ortasha molyar massası 32 g/moldan joqarı hám 16 g/moldan pás BOLMAYDI; 5) kólemlik úlesleri teń bolǵan eki gaz aralaspasınıń ortasha molyar massası aralaspadaǵı gazlardıń molyar massa jiyindisiniń 1/3 bólegin quraydı.

- A) 1, 2, 5
- B) 1, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

3.

[22121]

Kaliy gidroksid hám ortofosfat kislota **qanday mol qatnasta** (berilgen tártipte) reakciyaǵa kiriskende payda bolǵan duzdnıń ekvivalenti 87 ge teń boladı?

- A) 1:1
- B) 3:1
- C) 2:3
- D) 2:1

4.

[22121]

Bóleksheniń atın (a-d) onıń elektron konfiguraciyası (1-6) menen durıs sáykeslestiriń.

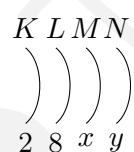
Bólekshe atı	Elektron konfiguraciya
a) gidrid ion;	1) $1s^1$;
b) nitrid ion;	2) $[Ar] 3d^5$;
c) Fe^{3+} kationi;	3) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10}$;
d) Zn^{2+} kationi.	4) $[Ar] 3d^6$; 5) $1s^2 2s^2 2p^6$; 6) $1s^2$.

- A) a-1; b-5; c-2; d-3
 B) a-5; b-6; c-4; d-3
 C) a-6; b-4; c-3; d-2
 D) a-6; b-5; c-2; d-3

5.

[22121]

Elektron dúzilisi

kórinisinde bolǵan neytral atomda M hám N qabatlarda elektronlar

jiyindisi 15 ke teń. K hám N qabatlardaǵı elektronlar sanı óz ara teń.

Sol element atomınıń eń joqarı oksidleniw dárejeli bólekshesinde **aqırǵı elektronnıń magnit kvant sanın** tabıń.

- A) -1
 B) +1
 C) +2
 D) 0

6.

[22121]

Ammoniy ionı haqqında durıs maǵlıwmatlardı tańlań.

1) quramında 10 elektron, 11 neytron, 11 proton bar; 2) quramında azot atomınıń bólünbegen elektron jubi bar, vodorod ionında bolsa bos orbital bar; 3) azot hám bir vodorod atomı arasında donor-akceptor baylanıś boladı; 4) ammoniy ionınıń duzları suwda jaqsı eriydi.

- A) 1, 2
- B) 3, 4
- C) 2, 4
- D) 1, 3

7.

[22121]

$A + B \rightarrow C$ reakciyaniń 60°C daǵı tezligi $3,6 \text{ mol/l}\cdot\text{min}$ 30°C ta 40 sekundtan keyin A zattıń koncentraciyası $0,6 \text{ mol/l}$ den $0,3 \text{ mol/l}$ ge shekem kemeydi.

Usı reakciyaniń temperatura koefficientin tabıń.

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 2,5

8.

[22121]

Tómendegi teńs almaqlılıqta turǵan sistemada $\text{CH}_4(g) + \text{CO}_2(g) \rightleftharpoons \text{CO}(g) + \text{H}_2(g) - Q$ iyis gazınıń payda bolıw ónimin asırıw ushın **orınlana tuǵıń ámellerde aniqlań**.

- A) temperaturanı asırıw, basımdı kemeytiriw, vodorodtıń koncentraciyasın asırıw
- B) temperaturanı páseytiriw, basımdı kemeytiriw, karbonat angidridtiń koncentraciyasın asırıw
- C) temperaturanı asırıw, basımdı kemeytiriw, metanniń koncentraciyasın asırıw
- D) temperaturanı páseytiriw, basımdı asırıw, metanniń koncentraciyasın kemeytiriw

9.

[22121]

Suwlı eritpede vodorod peroksid azǵana tarqalganda eritpe massası 8 % ke kemeydi hám vodorod peroksidtiń 10 % li eritpesi payda boldı.

Dáslepki eritpede H_2O_2 niń massa úlesin (%) tabıń.

- A) 17
- B) 52,4
- C) 34
- D) 26,2

10.

[22121]

200 ml 0,5 M li natriy ortofosfat eritpesine 50 ml 1 M li xlorid kislota eritpesi qosıldı. Nátiyjede úsh túrli duz saqlagan jaňa eritpe payda boldı.

Duzlardıń muğdari (mol) teń bolsa, **qaysı duz eritpede ushıramashığın** aniqlań.

- A) natriy ortofosfat
- B) natriy gidroortofosfat
- C) natriy digidroortofosfat
- D) natriy xlorid

11.

[22121]

60 % li qumırısqa kislota tutqan belgili massalı eritpege 200 ml suw quyıldı. Ekinshi tap sonday qumırısqa kislota eritpesine 200 ml vodorod bromid eritpesi quyıldı. Payda bolǵan eritpelerdiń kólemleri óz ara teń.

Payda bolǵan eritpeler salıstırılıǵanda **tómendegi maǵlıwmatlardıń neshewi durıslıǵıñ** tabıń.

- 1-eritpede formiat ionlar sanı kóbirek;
- 2-eritpeniń pH mánisi kishilew;
- 1-eritpede dissociaciyalanbaǵan $HCOOH$ molekulaları kemirek;
- 2-eritpede vodorod ionlarınıń molyar koncentraciyası kishilew.

- A) 4
- B) 3
- C) 1
- D) 2

12.

[22121]

Noqtalar ornına sáykes sózlerdi yaki formulalardı tańlań.

Ashıq qızıl- siya reńli kaliy permanganattıń suwlı eritpesine kaliy sulfit hám ... eritpelerinen salıńǵanda eritpe reńi ... boldı. Permanganat ionı ... ionına shekem (zatqa shekem) qálpine keledi.

- A) KOH , reńsiz, MnO_4^{2-}
- B) H_2SO_4 , sarı, Mn^{2+}
- C) KOH , jasıl, MnO_4^{2-}
- D) H_2SO_4 , reńsiz, MnO_2

13.

[22121]

Natriy xlorid hám kaliy xloridten ibarat aralaspanıı massası 25 g ǵa teń. Aralaspanıı suwli eritpesine 840 ml 0,5 mol/l gúmis nitrat eritpesi qosıldı. Payda bolǵan shókpe filtrlendi. Filtratqa 100 g mis plastinka túsirildi. Biraz waqt ótkennen soń plastinkaniı massası 101,52 g boldı.

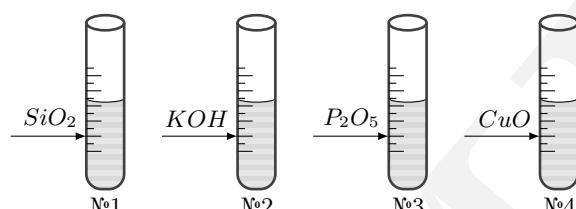
Dáslepki aralaspadaǵı as duzınııı massa úlesin tabıń.

- A) 0,702
- B) 0,33
- C) 0,298
- D) 0,67

14.

[22121]

Formulaları berilgen zatlar salınǵan probirkalarǵa suw quyıldı hám bir neshe tamshi violet lakmus tamızıldı.

Qaysı probirkada lakmus qızıl reńge aylanadı.

- A) 3
- B) 1
- C) 2
- D) 4

15.

[22121]

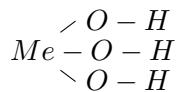
Kestedegi maǵlıwmatlar tiykarında ónim haqqında **durıs pikirdi** tabıń.

Toliq reakciyaǵa kirisetugıń zatlar	Reakciya ónimi
X	O_2
4,96 g	6,4 g

- A) amfoter oksid
- B) suw menen reakciyaǵa kiriskende tek bir kislota payda etedi
- C) X elementtiıı oksidleniw dárejesi +3
- D) 0,48 mol kúydırıwshi natriy menen reakciyaǵa kirisip orta duz payda etedi

16.

[22121]

Grafik formulası keltirilgen zat quramındaǵı **metallı** anıqlań.

- A) Fe
- B) Na
- C) Mg
- D) Cd

17.

[22121]

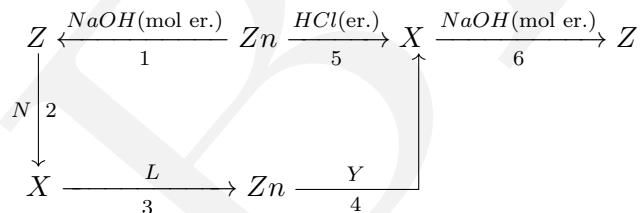
Aralaspa quramındaǵı zatlardıń mol qatnasi 2:1:1 (berilgen tártipte) bolǵan temir qos oksid, uglerod hám mistan ibarat 54 g aralaspayı tolıq eritiw (t °C) ushıń **neshe gramm 80 % li sulfat kislota eritpesi** kerek boladı? Barlıq reakciyalarda sulfat kislotanıń qálpine keliw ónimi SO_2 dep esaplań.

- A) 196
- B) 137,2
- C) 171,5
- D) 147

18.

[22121]

Bir basqıshlı ózgerisler sxemasi berilgen.

4-reakciya nátiyjesinde qızıl reńli metall payda boladı.

Ápiwayı zat payda bolıwı menen baratuǵın reakciya teńlemelerin tabıń.

- A) 1, 3, 4, 5
- B) 1, 2, 4, 6
- C) 1, 2, 3, 5
- D) 3, 4, 5, 6

19.

[22121]

- 1) $C + H_2SO_4$ (konz) $\rightarrow$
 2) $P + HNO_3$ (konz) $\rightarrow$

Eki reakciyada jámi 18 g suw payda boldı. Ekinshi reakciyada payda bolǵan ortofosfat kislotanıı muǵdarı (mol) birinshi reakciyada payda bolǵan gazlardıı (n.j.) uliwma muǵdarına teń (mol).

Dáslepki metall emeslerdiń uliwma massasın (g) tabıń.

- A) 21
 B) 37
 C) 24,5
 D) 17,9

20.

[22121]

Alkan puwları jandırılǵanda 194,4 g uglerod oksidler aralaspası alındı. Iyis gazınıı muǵdarı karbonat angidridtiń muǵdarınan 10 márte (mol) kóp.

Alkan hám sarıplanǵan kislorodtiń mol qatnasi 1,1:4 bolsa, **alkandı** tabıń.

- A) etan
 B) metan
 C) butan
 D) propan

21.

[22121]

Molekulasında vodorod hám uglerod atomlar sam 2 ge parıq qılǵan alkadiyen 150 g 3,2 % li bromnıı tetraxlormetandaǵı eritpesinen ótkerildi. Nátiyjede teń muǵdarda dibrom hám tetrabromtuwindilar alındı.

Sarıplanǵan alkadiyenniı massasın (g) tabıń.

- A) 1,36
 B) 1,62
 C) 0,8
 D) 1,08

22.

[22121]

Tábiyyiy gazdı qayta islep ammiak islep shıǵarıw ushm shiyki zat tayarlawda **qanday tiykarǵı reakciya ámelge asırıladı?**

- A) metanniń suw puwı menen konverciyası: $CH_4 + H_2O = CO + 3H_2 + Q$
- B) $2CH_4 + O_2 = 2CO + 4H_2$
- C) $CH_4 = C + 2H_2$
- D) $2H_2O = 2H_2 + O_2$

23.

[22121]

Ortasha molyar massası 12 g/mol bolǵan formaldegid hám vodorod aralaspası qızdırılǵan katalizator ústinen ótkerildi. Nátiyjede metanol puwı payda boldı hám alıńǵan gaz aralaspasınıń vodorodqa salıstırǵandaǵı tiǵızlıǵı 8,4 g/mol boldı.

Aqırǵı gaz aralaspasındaǵı vodorodtuń mol úlesin (%) tabıń.

- A) 40
- B) 30
- C) 50
- D) 10

24.

[22121]

44 g quramı $C_4H_8O_2$ bolǵan eki izomer aralaspası natriy gidrokarbonat penen reakciyaǵa kiriskende karbonat angidrid hám 22 g organikalıq kislotanıń duzı payda boldı. Reakciyaǵa kirispegen dáslepki zatqa natriy gidroksidiń eritpesi tásir ettirildi. Bunda payda bolǵan etil spirttiń 20 % ti puwlanıp ketti.

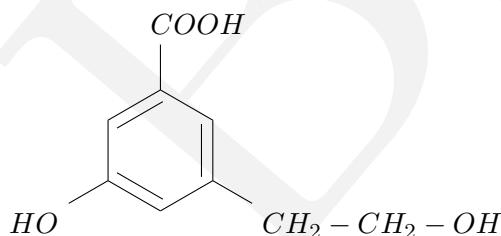
Puwlanbaǵan spirttiń massasın (g) tabıń.

- A) 2,76
- B) 4,6
- C) 13,8
- D) 11,04

25.

[22121]

Formulası keltirilgen zattıń 1 molına kóp alıńǵan natriy hidroksid eritpesi tásir ettirildi.

Payda bolǵan organikalıq ónimniń molyar massasın (g/mol) tabıń.

- A) 245
- B) 248
- C) 226
- D) 204

26.

[22121]

Berilgen maǵlıwmatlardan **fruktozaga tiyislilerin** tabıń.

- 1) geksoza; 2) molekulasınıń jabıq forması bes atomdı (kislorod penen birge) óz ishine aladı;
 3) geterofunktional birikpe molekulasında bir aldegid gruppa hám bes gidroksil gruppalar bar;
 4) gidrolizlenedi 5) ketoza; 6) aldoza.

- A) 3, 4, 6
 B) 1, 2, 5
 C) 2, 4, 5
 D) 1, 3, 6

27.

[22121]

2,4,6-tribromanilin molekulasındaǵı barlıq uglerod atomlarınıń **oksidleniw dárejesi jiyindısın** tabıń.

- A) -3
 B) +2
 C) -2
 D) +3

28.

[22121]

Birlemshi aminlerge nitrat kislota ($NaNO_2 + H_2SO_4$) tásır ettirilse birlemshi spirt, erkin azot hám suw payda boladı (metilamin hám aromatikalıq aminler buǵan kirmeydi).

Usı maǵlıwmat tiykarında 1-amino-3,4-dimetilpentanǵa nitrit kislota tásır ettirilgende alıńǵan spirt molekulası quramında **ekilemshi uglerod atom(lar) sanıń** tabıń.

- A) 3
 B) 2
 C) 1
 D) 4

29.

[22121]

Quramında $3,01 \cdot 10^{21}$ makromolekula tutqan izopren kauchuktı azǵana bromlaw ushın 600 g 3,2 % li bromlı suw sariplandi (makromolekuladaǵı polimer shnjırında úziliw bayqalmaǵan).

Payda bolǵan polimer quramında bromnıń massa úlesi 32 % bolsa, **dáslepki kauchuktuń polimerleniw dárejesin** tabıń.

- A) 100
 B) 200
 C) 120
 D) 240

30.

[22121]

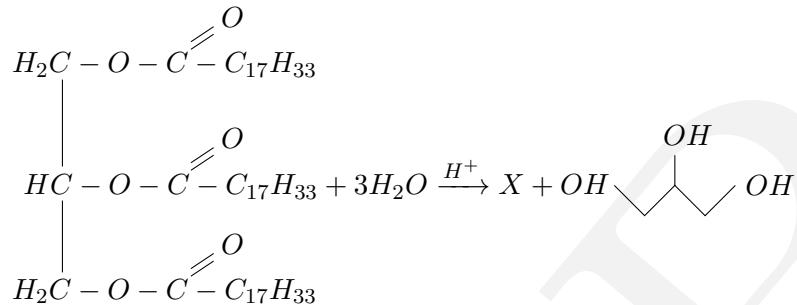
Tórt nömerlengen probirkalarda tómendegi zatlardıń suwlı eritpeleri bar: 1) belok; 2) metilamin; 3) glyukoza; 4) sirke kislota.

Zatlardı aniqlap beriwshi reagentlerdi aniqlań.

- A) 1 hám 3 – $CuSO_4 + NaOH$; 2 hám 4 – lakkmus
 B) 1 hám 3 – $CuSO_4 + NaOH$; 2 – bromli suw; 4 – Na
 C) 1 – $KMnO_4$; 2 – HNO_3 ; 3 – $Ag_2O(NH_3)$; 4 – H_2O
 D) 1 – HNO_3 ; 2 – $Ag_2O(NH_3)$; 3 hám 4 – $NaOH$

31.

[22121]

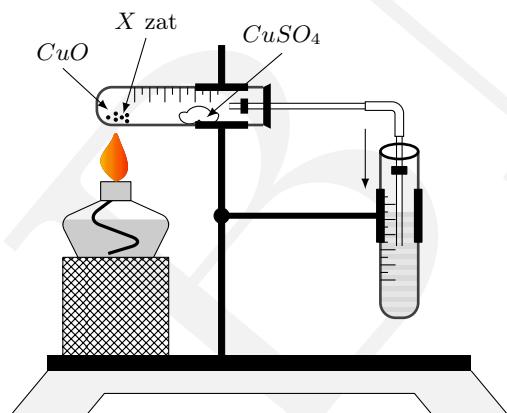
Reaksiya teílemesinde keltirilgen process hám X zat haqqında **durıs pikirdi** tańlańı.

- A) X zat palmitin kislotadan parqlı bromlı suwdı reńsizlentiredi
  - B) maydiń sabinlanıw sxeması keltirilgen
  - C) X zat molekulası quramındaǵı barlıq uglerod atomları sp^3 -gibridlengen
  - D) X zat qaldıqları qattı may quramında boladı

32.

[22121]

Súwrette kórsetilgen tájiriybe nátiyjesinde hákli suw ılaylanadı hám aq reńli $CuSO_4$ hawa reńge aylanadı.

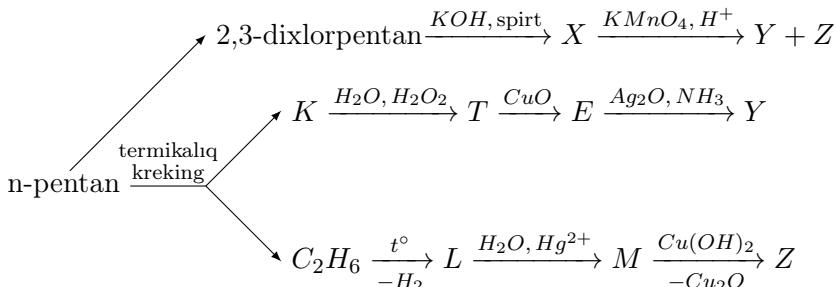

Tájiriybeden qanday tiykargı juwmaq qılınadı?

- A) bul spirttiń aldegidke shekem oksidleniw reakciyası
  - B) mis (II) gliceratınıń alıñiwı
  - C) organikaliq zat xloroform quramında xlor elementi bar
  - D) organikaliq zat quramında uglerod hám vodorod elementi bar

[22121]

33-35-test tapsırmalarına sáykes keliwshi juwaplardı (A-F) juwap variantlarından tańlań.

- A) 11
  - B) 12
  - C) 13
  - D) 9
  - E) 8
  - F) 10

X zat alkin, *T* zat bolsa birlemshi spirt.

33. Y zat molekulásındaki atomlar sanın tabin.

34. Z zat molekulásındaki atomlar sanın tabını.

35. E zat molekulasındaki atomlar sanın tabii.

36.

[22121]

Kadmiy nitrat hám temirden ibarat 97,6 g aralaspa ashıq hawada qızdırılǵanda aralaspa massası ózgermedi. Alıńǵan aralaspada tek metall oksidler bar bolsa, dáslepki aralaspadaǵı **duzdıń massasın (g)** tabúň.

Juwap: _____

Dıqqat! Juwabińızdı juwaplar betine kóshirip jazıń.

37.

[22121]

Usı oksidleniw-qálpine keliw reakciyasın yarım reakciyalar usılında teńleń. Usı yarım reakciyanıń ulıwma koefficiventler ijjündisün tabúj.

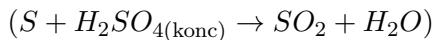
Juwap: _____

Dıqqat! Juwabińızdı juwaplar betine kóshirip jazıń.

38.

[22121]

Mis, uglerod hám kúkirtten ibarat 1,6 mol aralaspa teń eki bólekke bólindi. Birinshi bólegi kóp alingan kislorodta jandırıldı. Bunda 0,7 mol gazlar aralaspası payda boldı. Ekinshi bólegi koncentrlengen sulfat kislotada eritildi. Bul proceste bolsa 136,8 gramm gazlar ajiraldı (barlıq gazlar muğdarı hám massası normal jaǵdayda ólshengen). Alingan karbonat angidridtiń **uliwma muğdarın (mol)** tabiń.

Juwap: _____

Dıqqat! Juwabińızdı juwaplar betine kóshirip jaziń.

39.

[22121]

Organikalıq zat quramında azot hám kúkirtti aniqlaw ushın qurǵaq probirkaga azıraq jún yaki shash talshıǵı salınadı. Ústine kerosinnen tazalanǵan kishkene bólek kaliy metali salınadı. Probirka qısqısh járdeminde spirt lampası jalıñında dáslep áste, keyin kúshlı qızdırıldı. Bunda probirkadaǵı shash talshıqları tarqalıp, kaliy metali menen reakciyaǵa kirisip *X* hám *Y* birikpelerdi payda etedi. Qızdırılıp atırǵan probirkanıń astı qıp-qızıl shoq halına kelgende ol tigeldegi 10-15 ml suwiq suwǵa batırıladı. Nátiyjede probirka sımp, omıı ishindegi aralaspalar suwǵa ótedi hám eriydi. Eritpeni filtrlep, tómendegi tájiriybeler arqalı azot hám kúkirt elementleri aniqlanadı.

Filtrattan 2-3 ml alıp, oǵan temir (II) sulfat eritpesinen 2-3 tamshı tamızılıp, bir-eki minut qızdırıldı (bul proceste *X* hám temir (II) sulfat óz ara reakciyaǵa kirisedi), soń oǵan temir (III) xlorid eritpesinen tamızıldı. *HCl* eritlesi qosılıp berlin lazurınıń toyǵın kók shókpesi payda boladı. Bul dáslepki organikalıq zat quramında azot barlıǵın bildiredi.

Usı maǵlıwmatlar tiykarında *X* zattıń ximiyalıq formulasın jaziń.

Juwap: _____

Dıqqat! Juwabińızdı juwaplar betine kóshirip jaziń.

40.

[22121]

A hám *B* toyinǵan monokarbon kislotalar bolıp, gomologiyalıq qatarda *A* aldınıraq keledi. *A* hám *B* kislotalardan ibarat 48 g aralaspa 160 g 28 % li *KOH* eritlesi menen tolıq reakciyaǵa kirisedi. Tap sonday 48 g *A* hám *B* kislotalardan ibarat aralaspası “gúmis ayna” reakciyasına kirisedi hám reakciyadan keyingi zatlar aralaspası *NaOH* penen táśirleskende, 200 g 24 % li silti eritlesi sarıplandi (qishqıl duz payda bolmaǵan).

Aralaspadaǵı *A* kislotanıń massasın (g) tabiń.

Juwap: _____

Dıqqat! Juwabińızdı juwaplar betine kóshirip jaziń.